

DOI: 10.31866/2616-745X.12.2023.292406

УДК 323.2-057.341Трамп:005.731(73)

ЕВОЛЮЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ МОДЕЛІ БЮРОКРАТІЇ ПІД ЧАС ПРЕЗИДЕНТСТВА Д. ТРАМПА

Гальченко Світлана Іванівна^{1а},
Ратніков Максим Ігорович^{2а}

¹Кандидатка історичних наук, доцентка,

ORCID: 0000-0002-3068-439X,

e-mail: svetlanagalchenko76@gmail.com,

²Кандидат політичних наук, старший викладач,

ORCID: 0000-0002-8066-2527,

e-mail: mratnikov@gmail.com,

^аЧеркаський національний університет

імені Богдана Хмельницького,

Навчально-науковий інститут

міжнародних відносин, історії та філософії,

бульвар Шевченка, 81, Черкаси, Україна, 18031

Надіслано:

01.09.2023

Рецензовано:

08.09.2023

Прийнято:

22.09.2023

Для цитування:

Гальченко, С.І. та Ратніков, М.І., 2023. Еволюція американської моделі бюрократії під час президентства Д. Трампа. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*, 12, с.109-121. doi: <https://doi.org/10.31866/2616-745X.12.2023.292406>.

Ця наукова стаття досліджує еволюцію моделі американської бюрократії під час президентства Дональда Трампа. Час його перебування у Білому домі відзначився значними змінами у підходах до управління та організації державної машини. Метою дослідження було проаналізувати, які конкретні зміни були внесені до американської бюрократичної моделі, які чинники вплинули на ці зміни і як вони позначилися на роботі державних органів.

Стаття розглядає низку ключових аспектів еволюції бюрократії в період трампівської адміністрації, включаючи спроби реформ у структурі міністерств та агентств, зміни у процесі призначення і затвердження посадових осіб, а також взаємодію між бюрократичним апаратом та політичною владою. Особлива увага приділяється ролі

президента як ключового драйвера змін у системі бюрократичного управління.

Дослідження ґрунтується на аналізі наукової літератури на зазначену тему. Результати показують, що період президентства Д.Трампа сприяв реформам в організаційній структурі та функціонуванні державних органів. Деякі зміни були спрямовані на зменшення бюрократичного навантаження та прискорення процесів прийняття рішень, тоді як інші викликали дискусії щодо балансу влади та незалежності бюрократичних інстанцій.

Комплексний характер поставленої дослідницької мети й завдань зумовив застосування комплексного методологічного підходу, заснованого на використанні можливостей системного підходу. Це передбачає цілісний розгляд політики бюрократії США через поєднання концептуального і прикладного аспектів.

Провідним у дослідженні обрано метод системного аналізу. Під системним аналізом автори розуміють здійснення певних аналітичних процедур, що являють собою послідовність дій щодо встановлення структурних зв'язків між змінними чи компонентами досліджуваного набору даних.

Задля кращого розуміння природи системних відносин ми розглянемо їхню будову і структуру. Будову системи характеризують її складові компоненти. Залежно від того, які одиниці взято за основу, можна визначити різну будову системи. Автори визначили такою одиницею частину системи, що сама має системні властивості, – підсистему. В нас це різні гілки системи влади.

Методологічним принципом, представленим у всіх підрозділах цієї праці, є принцип діалектики, що дав змогу дослідити політику й бюрократичні процеси з урахуванням їхніх внутрішніх суперечностей і мінливості.

З допомогою проблемно-хронологічного методу певні події та явища міжнародного життя було систематизовано в часовій послідовності.

Історичний метод дослідження як спосіб вивчення сутності і змісту природних і соціальних об'єктів, коли головну увагу звернено на формування, розвиток і динаміку досліджуваних об'єктів, було застосовано для аналізу еволюційної складової позиції бюрократії відносно процесів, пов'язаних зі спірними політиками.

ГАЛЬЧЕНКО СВІТЛАНА ІВАНІВНА, РАТНІКОВ МАКСИМ ІГОРОВИЧ ЕВОЛЮЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ МОДЕЛІ БЮРОКРАТІЇ ПІД ЧАС ПРЕЗИДЕНТСТВА Д. ТРАМПА

У висновках узагальнюються основні тенденції еволюції американської бюрократії під час президентства Дональда Трампа і наголошується на важливості обліку цього досвіду для розуміння довгострокових змін у системі управління та його впливу на взаємодію між політикою та державними структурами.

Ключові слова: США; бюрократія; моделі управління; Д. Трамп; республіканці; глибинна держава.

Вступ

Проблема бюрократії зовнішньої політики лишається вельми актуальною і має важливе значення для ефективності й результативності дій держави на міжнародній арені, оскільки все ще є частиною низки проблем. Загально визнаним є те, що бюрократичні процедури та ієрархічна структура можуть сповільнювати процес ухвалення рішень у царині зовнішньої політики. Кожний крок, що потребує узгодження й затвердження, може спричинювати затримки і втрату як можливостей, так і переваг у міжнародних відносинах.

Бюрократичні структури зазвичай передбачають суворі процедури і правила, що можуть ускладнювати швидку адаптацію до мінливих умов у світовій політиці. Зовнішня політика вимагає гнучкості і здатності швидко реагувати на нові виклики й можливості, і бюрократичні процеси можуть обмежувати цю здатність.

Власне зовнішня політика обіймає широкий спектр питань – від дипломатичних перемовин до торгівельних угод і міжнародної безпеки. Бюрократичні структури і процедури часом ускладнюють ефективне координування діяльності різних відомств і міністерств, що може спричинити дублювання зусиль чи неузгодженість зовнішньополітичних дій.

Аналіз останніх публікацій

Для глибшого розуміння політики бюрократів та її ролі в політичному процесі США застосовують різні теоретичні концепції. Однією з провідних є концепція «бюрократичної політики», що потрактовує бюрократію як незалежного гравця в політичному процесі із власними інтересами й цілями (Д. В. Дрезнер, Б. А. Рокман, В. Хетчер). Інший підхід – «агентська теорія», що зосереджує увагу на взаємодії між бюрократичним апаратом і політичними керівниками, наголошуючи на аспекті «агент-принципал» (Р. Б. Горвіц, Дж. Д. Майер).

Важливо наголосити, що ми розглядаємо систему, де президент є головною дійовою політичною особою, і це позначається на підході, що оцінює структуру та інституційні механізми взаємодії між президентами і бюрокра-

тією. Дослідження в цій царині аналізують форми комунікації, процеси ухвалення рішень і вплив бюрократичних структур на дії президента (П. Е. Ратледж, Г. Венізелос).

Биокремлення не розв'язаних раніше частин загальних проблем

Бюрократичні структури, надто в разі приходу популістів до влади, можуть страждати через брак експертизи й актуальних знань у предметній царині міжнародних відносин. Відсутність експертизи може спричинити ухвалення неефективних чи неправильних рішень, і тоді бюрократичні процеси стають надто заплутаними чи повільними, що зумовлює втрату репутації та впливу держави на міжнародній арені. Якщо інші країни вважають певну державу нездатною до швидких і ефективних дій, вони можуть почати ігнорувати її чи ухвалювати рішення, що суперечать її інтересам. Тож проблема бюрократії зовнішньої політики лишається так само актуальною, що зумовлює доцільність і актуальність нашої статті.

Формулювання цілей статті

Мета статті полягає в тому, аби систематизувати проблеми взаємодії президента-популіста з бюрократичним апаратом.

Основна частина

Актуальність нашої статті зумовила необхідність розуміння перспективи аналізу бюрократичної політики не як загальної теорії міжнародних відносин чи всеохопної моделі зовнішньої політики, а як опису причин внутрішньогрупового конфлікту та його можливого розв'язання в межах політичного процесу. Це передбачає підхід, що є інтуїтивно привабливим і, здається, відбиває реальність ухвалення політичних рішень.

Відправним пунктом наших міркувань є теза про політику як про обмін регулярними каналами між учасниками процесу, ієрархічно розташованими в уряді. Таким чином, поведінку уряду можна розуміти не як продукцію організації, а як предмет торгу.

Ця теза не є новою, а тому в політичній літературі точиться полеміка довкола кількох проблемних моментів. Наприклад, що влада в таких політичних колах є розосередженою, і жодний гравець не має монополії на право ухвалення рішень. За такою логікою, головні особи є посередниками, які прагнуть переконати і примирити різні фракції думок у групі, що ухвалює рішення (James, 2021). Постаючи в такій ролі, вони намагаються випрацювати рішення, прийнятне для всієї американської політики.

Деякі автори заперечують цю тезу, заявляючи, що головні особи в політиці не є першими поміж рівних, а натомість постають у ролі тих, хто може робити вибір і структурувати середовище ухвалення рішень відповідно до власних переконань і бажань (Ashbee and Hurst, 2020). Тож влада в колах, що ухвалюють рішення, не розпоршується, а концентрується на найвищому рівні.

Іншим проблемним моментом є ступінь консенсусу думок поміж членів групи, що ухвалює рішення. Певні автори, спираючись на практичний досвід, вважають інакодумство й розбіжності між різними бюрократичними акторами практично неминучими (Scheuerman, 2019). Незбіги між ролями й позиціями вони наводять для пояснення діапазону варіантів політики, що їм надають перевагу різні актори. Оскільки кожний актор грає унікальну бюрократичну роль із різними супутніми тисками й інтересами, він починає сприймати проблему інакше.

Наявність багатьох осіб, які впливають на рішення, кожне з яких зазнає унікального впливу різних чинників, неминуче породжує різні погляди на проблему. Вважаючи, що їхні причина й інтерпретація є правильними, учасники прагнуть того, аби їхні позиції було ухвалено як остаточний результат групи.

Водночас політична практика показує, що члени найближчого оточення президента навряд чи будуть настільки очікувано суперечливими, адже їх залучення й подальше перебування на посаді залежать від рівня толерантності вищих посадових осіб. Це можна пояснити тим, що оточення очільників держав потрапляє до уряду на основі їхніх спільних поглядів. Маючи схожий склад розуму, ці люди навряд чи відстоюватимуть ідеї, що суперечать ідеям президента. Є достатньо досліджень випадків того, як раптове інакодумство вмить зникло, оскільки незгодний намагався уникнути звинувачень у нелояльності. Тож зрештою на порядку денному справді буде консенсус, але не в результаті спроб вигідного для всіх, компромісного рішення (Venizelos, 2022).

Для аналізу моделі американської політичної бюрократії та її впливу на зовнішню політику потрібні три умови, а саме:

- ухвалення рішень має відбуватись у групі;
- жодний учасник у групі не може переважати, якщо його думки недостатньо для вирішення питання;
- рішення має ґрунтуватися на поділі думок (щодо цілей, засобів, термінів тощо) між центральними політичними акторами.

За такою логікою, будь-який міністр уряду США має виконувати для бюрократії три основні функції:

а) головного публічного спікера інституції: він відстоює і доводить інтереси міністерства до свідомості громадськості;

б) головного лобіста в Конгресі: він проштовхує потрібні бюрократії рішення в Сенаті й Палаті представників;

в) головного фінансиста: він домагається від Уряду надання коштів, потрібних бюрократам для виконання роботи.

Вчених теоретиків і практиків єднає думка, що державна служба США, як і будь-яка інша, має власний критерій успіху, що його не можна прирівняти до звичайних бізнес-метрик, оскільки державна служба не отримує (а отже, і не втрачає) прибутків, але його можна оцінювати переважно за розмірами штату і його бюджету.

За нормального політичного процесу ці два показники мають невпинно підвищуватися, оскільки розширення державної служби є результатом зростання потоку законопроектів. Будь-яка державна служба існує насамперед і переважно для втілення в життя законопроектів Конгресу, тож що більше законів, які регламентують життєдіяльність суспільства, то більше має зростати державна служба.

Згідно з цією формулою, велике міністерство завжди є ефективнішим за невелике, а також що більшим є міністерство, то вищою є його здатність поглинати політичні ініціативи агентів іззовні, таких як Д. Трамп (Rutledge, 2020).

Саме боротьба 45-го президента США з державним апаратом знову порушила в політології питання про механізми діяльності бюрократії. Повернення на арену терміна «глибинна держава» варто визнати правдоподібним, але за умови, що його можна розуміти як гібридний союз елементів уряду і частин фінансово-промислових груп на вищому рівні, здатний ефективно керувати без покликання на згоду підвладних, виражену через формальний політичний процес. При цьому практично термін виявляється не як елітний, непрозорий, неконституційний монолітний союз державних службовців, які діють на випередження, а як побічний ефект американського способу управління. Зупинимось на цьому докладніше.

Одним із безпосередніх обов'язків державного службовця є турбота про те, аби вища посадова політична особа ніколи не мала вільного часу. Президент повинен виголошувати промови й ремарки (Д. Байден за перші 2 роки контактував із пресою понад 1,5 тис. разів), виступати у провінційних містечках і на прийомах іноземних гостей, приймати делегації, весь час

ГАЛЬЧЕНКО СВІТЛАНА ІВАНІВНА, РАТНІКОВ МАКСИМ ІГОРОВИЧ
ЕВОЛЮЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ МОДЕЛІ БЮРОКРАТІЇ
ПІД ЧАС ПРЕЗИДЕНТСТВА Д. ТРАМПА

залагоджувати конфлікти й шукати з них виходів. Якщо в робочому календарі людини рівня міністра з'являються прогалини, то держслужбовці мають відразу ж заповнити їх для профілактики документального завалу (Day and Wedderburn, 2022).

Тож у США функціонує система, де розподіл службових обов'язків відбувається за рахунок звільнення значної особи від дріб'язкових клопотів через доручення їх тим, кого спеціально підготовано для виконання другорядних обов'язків; це дає змогу значному політичному акторові займатися питаннями глобального масштабу (Dombrowski and Reich, 2017).

Якщо вважати такий розподіл праці окремішнім випадком негласного політичного колективного договору, то варто зацентувати на низці моментів. Політики дістають можливість піару завдяки особистим повідомленням громадськості про популярні рішення, а негатив перекладають на чиновників. Водночас апарат веде всі справи й ухвалює всі рішення, а політики зазвичай лише приписують власне авторство механізмові рішень, що його заздалегідь обміркували інші люди.

Попри свій неконституційний характер, це є взаємовигідний симбіоз соціально-політичних акторів, які використовують різні способи оцінки своєї діяльності. Для політиків головне – рейтинги і кількість газетних шпальт, присвячених їхній діяльності. Для «глибинної держави», як уже було зазначено, головне – розмір штату і бюджет. Якщо способи оцінки діяльності не перетинаються, то бюрократам вигідно підтримувати політиків, водночас політикам вигідно підтримувати бюрократів. Схема працює доти, доки політик такого ґатунку, як Д. Трамп, мусить під тиском минулих помилок і неефективності американської економіки скорочувати апарат. Тоді з'являється поле для вельми незвичайного політичного конфлікту.

Державну службу США влаштовано так, аби якомога менше було зосереджено на одній людині. За нормальних умов державні чиновники зазвичай або дають мало інформації політикам, і з неї не виловиш жодних фактів, або закидають нею так, що фактів там просто неможливо відшукати. Фактично США керують міністри, які ухвалюють рішення на основі альтернативних пропозицій, що їх підготував для них апарат.

Коли в такій системі з'являється Д. Трамп, із аномально високим мандатом довіри та інакшою інформацією, він починає вигадувати нові варіанти, і зовсім не всі вони відповідають інтересам чиновників. Наприклад, під час призначення нової посадової особи має бути підписано договір, що забороняє цій особі після звільнення з посади впродовж 3-х років працювати у будь-яких лобістських структурах. І ця суперечність породила новий варіант потрактування «глибинної держави» (Horwitz, 2022).

Одна з найважливіших функцій апарату полягає в забезпеченні надійного управління, а тому чиновники мають захищати вище політичне керівництво від непотрібної інформації, що щодня буквально вщерть наповнює канали комунікації. Це відбито в постулаті, що є керівним принципом для державних службовців: вищому політичному керівництву інформацію слід передавати лише в разі граничної необхідності.

За такої логіки, політики до останнього моменту не знають, чи існує прихована від них інформація, оскільки прихованим є навіть сам факт приховування. Це можна пояснити тим, що апарат пропонує лише певний перелік рішень, прийнятних для бюджету і штату міністерства. Інакше кажучи, державна служба прагне провадити незмінну політику, незалежно від того, яка партія при владі, через нав'язування певних рішень. І тоді, за логікою трампістів, будь-яке велике міністерство – ніби айсберг. Більшу частину його приховано у глибинах «глибинної держави».

В США політика – вкрай складне мистецтво пошуку компромісів. І річ у тому, що це – не погані компроміси, де всі більш чи менш однаково невдоволені, а творчі компроміси, де учасники однаково, але не цілком задоволені. Будь-яке відомство у своїй діяльності спирається на інтереси насамперед тих соціальних груп, що з ними воно мало найтісніші контакти. Зазвичай інтереси цих соціальних груп не збігаються і породжують напругу там, де ми, європейці, навіть не можемо собі уявити. Наприклад, у США існує судовий конфлікт між двома сусідами через те, що один сусід посадив секвою, яка затінює територію іншого сусіда, котрий видобуває екологічно чисту сонячну енергію. Відповідь, хто правий у цьому конфлікті, залежить від штату й порядку денного.

Дональд Трамп не шукав компромісів, а сформулював ідеї політики, що мали розбіжність із попереднім статус-кво ліберального інтернаціоналізму. В певних царинах йому вдалось домогтися значних змін, водночас у багатьох інших йому не вдалося зреалізувати свою ревізійністську програму (Hatcher, 2020). Статус Трампа як ідеологічного аутсайдера порушує цікаве питання: чи може виконавча влада інституціювати неортодоксальні політичні ідеї перед лицем бюрократії, прихильної до альтернативного вибору норм?

Практика показала, що адміністрація Трампа не змогла створити нових інститутів чи реорганізувати чинну політичну бюрократію, аби краще служити своїм політичним цілям. Популізм Трампа мав більше успіхів

ГАЛЬЧЕНКО СВІТЛАНА ІВАНІВНА, РАТНІКОВ МАКСИМ ІГОРОВИЧ ЕВОЛЮЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ МОДЕЛІ БЮРОКРАТІЇ ПІД ЧАС ПРЕЗИДЕНТСТВА Д. ТРАМПА

у ослабленні бюрократії, що втілювала ліберальний інтернаціоналізм, аніж у створенні популістських альтернатив. Хоча інституційні основи популізму, ймовірно, стануть слабкими в майбутньому, ерозія чинних інститутів, що її здійснювала адміністрація республіканців, зробить будь-яке відновлення ліберального інтернаціоналізму після Трампа складним заходом. Також це свідчить про те, що література з бюрократичного контролю не може розглядати всі ідеї однаково. Певні ідеї з більшою ймовірністю процвітатимуть у деінституційованому середовищі, аніж інші.

Важливим наслідком маргіналізування державної служби і її досвіду в розробленні політики є згубний вплив на цей процес (Mauger, 2020). Також дедалі більша політизація, тобто заміна кар'єрних державних службовців людьми, лояльними до популістського режиму, відбирає в державній службі організаційну пам'ять про те, як розв'язувати складні політичні питання.

Ця більш політизована модель державної служби передбачає, що нейтралітет може бути перешкодою для ефективного управління і що чиновники мають підтримувати будь-яку програму уряду, незалежно від ступеня її адекватності.

Постає запитання: добре це чи погано? Легко відкинути схильність популістів до посилення політичного контролю над бюрократією як незграбну, авторитарну, таку, що не поважає традиції, і дилетантську, але так можна не доглядіти кількох важливих моментів.

За останні кілька десятиліть було спостережено зростання політизації і в США, і в світі загалом. Це може бути загальним сигналом про політичне розчарування у проблемах із забезпеченням дотримання вимог у державній службі.

Також слід зазначити, що державна бюрократія не є статичною, а невинно розвивається. Сьогоднішня державна служба відбиває і зміну поколінь, що відбулась за останні кілька десятиліть, і зміни в суспільстві, де вона працює. Хоча уявлення про лояльність до нинішнього уряду так само багато важать, постає питання про те, що має бути об'єктом цієї лояльності.

Нинішні державні службовці, схоже, дедалі більше схильні до ухвалення рішень, що (в більшості країн) є не партійними, а, скоріш, частиною ширшої нормативної бази, – права людини, ідентичність особистості і зміна клімату (Rockman, 2019). Ці питання зазвичай не є частиною популістської платформи й тому можуть створювати чи посилювати напругу між державною службою і новими лідерами-популістами.

Висновки

Отже, поява популізму у вигляді Д. Трампа спонукає нас переосмислити політизацію бюрократії. Хоча класична суперечність між роллю політи-

ки й управління лишається, популізм порушує глибші питання про можливість неупередженості й системних упереджень, що працюють проти ревізійоністських політичних проєктів. Обґрунтуванням цього часто вважають посилення адміністративної реакції на політику уряду, нарощування горизонтального координування політики й забезпечення підзвітності. В певному сенсі це можна вважати «хорошою» політизацією тією мірою, якою вона просуває номінально демократичні цінності. Проблема тут у тім, що така політизація має тенденцію до втручання в належну процедуру управління.

REFERENCES

- Ashbee, E. and Hurst, S., 2020. The Trump foreign policy record and the concept of transformational change. *Global Affairs*, [e-journal] 6(1), pp.5-19. <https://doi.org/10.1080/23340460.2020.1734954>
- Day, B.S. and Wedderburn, A., 2022. Wrestlemania! Summit Diplomacy and Foreign Policy Performance after Trump. *International Studies Quarterly*, [e-journal] 66(2), pp.1-19. <https://doi.org/10.1093/isq/sqac019>
- Dombrowski, P. and Reich, S., 2017. Does Donald Trump have a grand strategy? *International Affairs*, [e-journal] 93(5), pp.1013-1037. <https://doi.org/10.1093/ia/iix161>
- Hatcher, W., 2020. A Failure of Political Communication Not a Failure of Bureaucracy: The Danger of Presidential Misinformation During the COVID-19 Pandemic. *American Review of Public Administration*, [e-journal] 50(6-7), pp. 614-620. <https://doi.org/10.1177/0275074020941734>
- Horwitz, R.B., 2022. Trump and the "deep state". In: James, T.S. ed., *The Trump Administration: The President's Legacy Within and Beyond America*. New York: Routledge, pp.41-58.
- James, T.S., 2021. The effects of Donald Trump. *Policy Studies*, [e-journal] 42(5-6), pp.755-769. <https://doi.org/10.1080/01442872.2021.1980114>
- Mayer, J.D., 2020. The Contemporary Presidency: Two Presidents, Two Crises: Bush Wrestles with 9/11, Trump Fumbles COVID-19. *Presidential Studies Quarterly*, [e-journal] 50(3), pp. 629-649. <https://doi.org/10.1111/psq.12674>
- Rockman, B.A., 2019. Bureaucracy Between Populism and Technocracy. *Administration & Society*, [e-journal] 51(10), pp.1546-1575. <https://doi.org/10.1177/0095399719874758>
- Rutledge, P.E., 2020. Trump, COVID-19, and the war on expertise. *The American Review of Public Administration*, [e-journal] 50(6-7), pp.505-511. <https://doi.org/10.1177/0275074020941683>

**ГАЛЬЧЕНКО СВІТЛАНА ІВАНІВНА, РАТНІКОВ МАКСИМ ІГОРОВИЧ
ЕВОЛЮЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ МОДЕЛІ БЮРОКРАТІЇ
ПІД ЧАС ПРЕЗИДЕНТСТВА Д. ТРАМПА**

Scheuerman, W.E., 2019. Donald Trump meets Carl Schmitt. *Philosophy & Social Criticism*, [e-journal] 45(9-10), pp.1170-1185. <https://doi.org/10.1177/0191453719872285>

Venzelos, G., 2022. Donald Trump in Power: Discourse, performativity, identification. *Critical Sociology*, [e-journal] 49(4-5), pp.647-667. <https://doi.org/10.1177/08969205221118223>

EVOLUTION OF THE AMERICAN MODEL OF BUREAUCRACY DURING THE PRESIDENCY OF D. TRUMP

Svitlana Galchenko^{1a},
Maksym Ratnikov^{2a}

¹*PhD in Historical Sciences, Associate Professor,
ORCID:0000-0002-3068-439X,
e-mail: svetlanagalchenko76@gmail.com,*

²*PhD in Political Sciences, Senior Lecturer,
ORCID: 0000-0002-8066-2527,
e-mail: mratnikov@gmail.com,*

^a*Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy,
Education and Research Institute of International Relations,
History and Philosophy, Cherkasy, Ukraine, 18031*

This scientific article studies the evolution of the American bureaucracy model during the presidency of Donald Trump. His time spent in the White House was marked by significant changes in approaches to governance and organization of the state machinery. The research aimed to analyze the specific changes introduced to the American bureaucracy model, as well as the factors influencing these changes, and their impact on the functioning of governmental institutions. The article examines a set of key aspects of the bureaucracy evolution during D.Trump's administration, including reforms attempts in the structure of departments and agencies, alterations in the appointment and confirmation processes of officials, and interaction between the bureaucratic apparatus and political power. Special attention is given to the role of the president as a pivotal driver of changes within the bureaucratic management system. The study is based on the analysis of scientific literature on the topic. The findings indicate that D.Trump's presidency prompted reforms in the organizational structure and operation of government entities. Some changes aimed to reduce bureaucratic burdens and expedite decision-making processes, while others triggered debates regarding the balance of power and the independence of bureaucratic entities. The complex nature of the set research goal and tasks led to the use of a complex methodological approach, based on the use of the systemic study possibilities. This involves a holistic studying

of the US bureaucracy politics through the combination of conceptual and applied aspects.

The method of system analysis was chosen as the leading one in this research. It is understood by the authors as an implementation of certain analytical procedures, which are a sequence of actions to establish structural connections between variables or components of the studied data set. For a better understanding of the system relations nature, we are going to study their set and structure. The set of the system is characterized by its constituent components. Depending on the units chosen as a basis, it is possible to define a different set of the system. The authors defined such a unit as a part of the system that itself has system properties, named subsystem. In our country, these are different branches of the government system. The methodological principle presented in all subsections of this work is the principle of dialectics, which made it possible to study politics and bureaucratic processes taking into account their internal contradictions and variability. With the help of the problem and chronological method, certain events and phenomena of international life were systematized in time sequence. As a way of researching the essence and content of natural and social objects, when the main attention is paid to the formation, development and dynamics of the studied objects, the historical method was applied to analyze the evolutionary component of the bureaucracy position in relation to the processes associated with controversial politicians.

The conclusions of the article summarize the main tendencies in the American bureaucracy evolution during the presidency of Donald Trump. They emphasize the importance of this experience in order to understand long-term shifts in the governance system, and its impact on the interaction between politics and state structures.

Key words: USA; bureaucracy; management models; D. Trump; republicans; deep state.